

Kamieniec Ząbkowicki 24.02.2023 r.

BEZPIECZEŃSTWO DZIECI I MŁODZIEŻY

Z uwagi na dynamiczny rozwój cywilizacyjny, czego konsekwencją jest wzrost liczby czynników powodujących bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia człowieka, szczególnego znaczenia nabiera **profilaktyka bezpieczeństwa w szkole**.

W minionym roku przed szkołą stało kolejne, bardzo trudne i odpowiedzialne zadanie związane z **niwelowaniem negatywnych skutków pandemii**.

Większość dzieci musiała przestawić się na bardziej prozdrowotny tryb życia i rezygnację z korzystania z urządzeń elektronicznych, co po tak długim czasie funkcjonowania online, było bardzo trudne.

Dzieci wróciły do szkół, co było kolejną zmianą w ich funkcjonowaniu. Był to czas ponownej adaptacji, w trakcie której nauczyciele i rodzice musieli szczególnie zwracać uwagę na wszelkiego rodzaju niepokojące sygnały takie jak: obniżony nastrój, pojawienia się skarg somatycznych (ból głowy, ból brzucha, bezsenność) czy lęki. Czas szczególnie ważny w kontekście profilaktyki zdrowia psychicznego.

Szczególny nacisk w tym czasie nauczyciele i wychowawcy położyli na **reintegrację i odbudowę relacji nie tylko w środowisku zespołu klasowego, ale także z nauczycielami i szkołą, jako instytucją**. Powrót do obowiązku szkolnego, dla niektórych uczniów, był bardzo stresujący, zwłaszcza w kontekście konieczności odpowiadania przed całą klasą czy pisanie kartkówki.

Po tak długim czasie funkcjonowania online, było to bardzo trudne. W budowaniu nowych nawyków dzieci i młodzież wymagały i nadal wymagają wsparcia, ale także serdeczności i zrozumienia osób dorosłych.

Istotne i zasadne stało się wspieranie nauczycieli pracujących z uczniami nie tylko w działaniach edukacyjnych, ale także w zakresie umiejętności rozpoznawania problemów w obszarze zdrowia psychicznego uczniów.

Poczucie bezpieczeństwa jest najważniejszym obszarem pracy szkoły. Bezpieczne i higieniczne warunki pracy, nauki i zabawy w szkole i przedszkolu, to podstawa ich funkcjonowania i osiągania założonych celów edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych.

Działania profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa w szkole i przedszkolu polegają między innymi na:

- systematycznej edukacji nauczycieli w zakresie zdolności rozpoznawania zagrożeń oraz umiejętności zachowań w tych sytuacjach (procedury postępowania),
- wspomaganiu i kontroli w zakresie przestrzegania przepisów bhp,
- wprowadzeniu do pracy dydaktyczno-wychowawczej tematyki bezpiecznych zachowań i właściwych postaw uczniów i wychowanków,
- wzmożeniu opieki i nadzoru (dyżury) kadry pedagogicznej nad dziećmi w czasie i w miejscach, gdzie niebezpieczne sytuacje zdarzają się najczęściej (korytarze, sale gimnastyczne, boiska szkolne i place zabaw) i na zajęciach z wychowania fizycznego oraz podczas przerw między lekcjami,
- ciągłym rozpoznawaniu i eliminowaniu zagrożeń, m.in. poprzez:
  - dbałość o stan techniczny obiektów (budynków i otoczenia szkoły i przedszkola) oraz wyposażenia przez wszystkich pracowników,
  - zapoznanie nauczycieli i innych pracowników zespołu oraz bezwzględne stosowanie wytycznych MZ i MEiN dotyczących bezpieczeństwa epidemicznego, rozporządzenia MEiN w sprawie bezpieczeństwa i higieny w szkołach i placówkach,
  - szkolenia kadry pedagogicznej i innych pracowników zespołu w zakresie udzielania pierwszej pomocy,
  - monitoring wizyjny umożliwiający kontrolę zachowań uczniów i reagowanie w sytuacjach niebezpiecznych.

Przykłady działań profilaktycznych i wychowawczych:

- **Współpraca z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego**
– w dniu 20 października 2022 r. Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 został zakwalifikowany do **V edycji programu Bezpieczny Dolnoślązak**,
W realizacji programu współpracujemy z Ochotniczą Strażą Pożarną oraz Komisariatem Policji w Kamieńcu Ząbkowickim.
- Dolnośląski konkurs bezpieczeństwa dla dzieci i młodzieży organizowany przez Euroregion Nysa – **„Uczę się bezpiecznie żyć”** – uczniowie corocznie biorą udział w konkursie realizując różnorodne zadania związane z tematyką konkursu:
  - edukacja ekologiczna
  - zdrowy tryb życia i zdrowa żywność
  - pierwsza pomoc przedmedyczna
  - bezpieczeństwo w ruchu drogowym
  - ochrona przeciwpożarowa
  - ochrona przeciwpowodziowa
  - bezpiecznie z prądem
  - bezpiecznie na kolei
  - bezpieczeństwo dnia codziennego
  - turystyka i rekreacja.

- **Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym,**

Celem Turnieju jest podnoszenie kultury społeczeństwa i działanie na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym bezpieczeństwa dzieci i młodzieży szkolnej, w szczególności poprzez:

- Popularyzowanie przepisów i zasad bezpiecznego poruszania się po drogach.
- Kształtowanie partnerskich zachowań wobec innych uczestników ruchu.
- Popularyzowanie podstawowych zasad i umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

- Szkoła Podstawowa nr 1 jest corocznie organizatorem etapu powiatowego – nasi uczniowie uzyskują wysokie miejsca w finale wojewódzkim, **w czerwcu 2022 r., po wygranych w finale wojewódzkim, w uczniowie klas 4-6 i klas 7-8 brali udział w finale ogólnopolskim.**

- **Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”**

Celem konkursu jest popularyzowanie wśród dzieci i młodzieży przepisów i kształtowanie umiejętności w zakresie ochrony ludności, ekologii, ratownictwa i ochrony przeciwpożarowej, właściwych postaw w czasie zagrożenia, znajomości przepisów przeciwpożarowych oraz umiejętności posługiwania się podręcznym sprzętem medycznym i gaśniczym.

- uczniowie Szkoły Podstawowej nr 1 corocznie biorą udział w kolejnych etapach konkursu,

W kwietniu 2022 uczniowie reprezentowali szkołę i powiat w eliminacjach wojewódzkich.

- **Dzień Bezpiecznego Internetu** corocznie realizujemy wiele działań promujących: **zasady korzystania z bezpiecznego Internetu**, odpowiednie zachowanie w sieci, wzajemny szacunek i tolerancję.

Dzień Bezpiecznego Internetu 2023 odbył się 7 lutego jego tematyka koncentrowała się wokół rozmów pod hasłem **„Chcesz o tym porozmawiać?” Nigdy nie jest za wcześnie ani za późno, aby rozpocząć rozmowę o bezpieczeństwie online i kontynuować ją.**

W realizację zadań włączyła się cała społeczność szkolna. Wychowawcy przeprowadzają na lekcjach wychowawczych pogadanki na temat zagrożeń w Internecie, uczniowie przygotowują gazetki tematyczne i plakaty **„Dbam o swoje bezpieczeństwo w sieci”.**

Przeprowadzane są konkursy:

- Konkurs na **Film** dla klas 7-8 **"Dwie twarze Internetu: DOBRO I ZŁO"**
- Konkurs na **Komiks** - klas V-VI **"Dwie twarze Internetu: DOBRO I ZŁO"**
- Konkurs **plastyczny** dla klas I – IV **„Dwie twarze Internetu: DOBRO I ZŁO”.**

Wszystkie działania spotykają się z bardzo dużym zainteresowaniem i zaangażowaniem uczniów. Dzięki nim wzrosła wśród uczniów świadomość dotycząca różnego rodzaju zagrożeń oraz sposobu ich unikania, zrozumienia innych i tolerancji oraz poszanowania praw i własności innych użytkowników sieci.

Działania te realizowane są we współpracy z rodzicami – podczas spotkań szkoleniowych dla rodziców – „**Świadomy rodzic – problem agresji w Internecie**” - przeprowadzono rozmowy na temat aspektów prawnych cyberprzemocy i poruszono tematy związane z zagrożeniami występującymi w Internecie, materiały opublikowano na stronie internetowej szkoły.

- „**Szkoła dla Rodziców**” prowadzona przez psychoterapeutę to **program comiesięcznych spotkań dla każdego Rodzica, który szuka sposobu na nawiązanie głębszych i cieplejszych relacji z dziećmi**. Jego głównym celem jest wspieranie rodziców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą.

W szkole i przedszkolu realizowane są zadania w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Każdego dnia o bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne naszych uczniów dbają wychowawcy, nauczyciele oraz specjaliści zatrudnieni w zespole, tj.:

- pedagog szkolny,
- pedagog specjalny,
- psycholog,
- psychoterapeuta,
- nauczyciele posiadający dodatkowe kwalifikacje w zakresie **terapii pedagogicznej oraz oligofrenopedagogiki.**

Prowadzą zajęcia i warsztaty profilaktyczne – indywidualne i grupowe – reagują na bieżące potrzeby uczniów i wychowanków.

Realizując zadania w zakresie bezpieczeństwa Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 współpracuje z wieloma instytucjami:

- Współpraca z **Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** – w listopadzie 2022 zostały przeprowadzone warsztaty profilaktyczne zajęcia prowadził psycholog **CENTRUM DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH**,
Tematyka zajęć:
  - Klasy 4-8 - **"Złość da ci w kość"** - Warsztaty uczą postawy wolnej od agresji, poczucia odpowiedzialności za swoje postępowanie, a także budowania pozytywnych relacji między rówieśnikami. Prowadzący je psycholog uświadamia uczniów, jak ważna jest rozmowa o swoich lękach i problemach. Wspólnie z grupą ustala on również najczęstsze przyczyny przemocy w szkole, na podwórku i w domu. Pokazuje też, jak można wybrnąć z konfliktowej sytuacji bez uciekania się do zachowań z jednej strony agresywnych, a z drugiej – nadmiernie uległych. Uczniowie poznają również metody relaksacji oraz uczą się, jak radzić sobie z frustracją i negatywnymi emocjami.

- Klasy 1-3 - **"Przyjazna zabawa to dobra sprawa"** - Warsztat miał na celu uświadomienie dzieciom, czym jest agresja, co ją wywołuje, a także do jakich konsekwencji może nas ona doprowadzić. Zajęcia pomagają kształtować prawidłowy system wartości oraz uczą pozytywnego nastawienia do siebie i otoczenia. Pokazują również, jak radzić sobie w sytuacjach stresowych oraz niebezpiecznych, a także w jaki sposób unikać niepotrzebnych konfliktów. Po spotkaniu dzieci lepiej umieją nazywać i kontrolować swoje emocje. Potrafią odróżnić zachowania dobre od złych i wiedzą, jak zareagować, kiedy są świadkami przemocy.
- We współpracy z **Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** w marcu 2023 zaplanowane są **Warsztaty Profilaktyczno-Motywacyjne Fundacji Drużyna Mistrzów Sport- Muzyka- Pasja** dla uczniów klas 6-8:

Warsztaty obejmują wykłady profilaktyczno-motywacyjno-sportowe połączone z koncertem hip-hop z utworami dedykowanymi poruszanej problematyce oraz pokazy sportowe i mini konkursy dla uczestników.

Tematyka warsztatów:

- profilaktyka uzależnień od używek (dopalacze, narkotyki, alkohol, multimedia, internet, tytoń)
  - profilaktyka przemocy, cyberprzemocy
  - problematyka uzależnienia od internetu i multimediów
  - odpowiedzialne korzystanie z multimediów, portali społecznościowych i ogólnej aktywności w sieci
  - rozwój osobowy, samorealizacja, doradztwo zawodowe - świadome budowanie kariery zawodowej na bazie zainteresowań, talentów i pasji.
  - promocja pozytywnych wartości poprzez sport, muzykę, pasję i wartości patriotyczne
  - prezentacja sylwetek wybitnych jednostek z historii Polski w ramach motywacji poprzez autorytet
  - sposoby radzenia sobie z depresją, wykluczeniem, osamotnieniem, brakiem motywacji, brakiem wartościowych autorytetów, presją grupy rówieśniczej, brakiem poczucia własnej wartości, zaburzeniami w relacjach społecznych.
  - prezentacja podstawowych ćwiczeń związanych z prawidłowo wykonaną rozgrzewką, ćwiczeń ogólnorozwojowych z wykorzystaniem ciężaru własnego ciała, podstawowych wzorców ruchowych związanych ze sztukami sportów walki.
- W ramach preorientacji zawodowej oraz realizacji zadań programu „Ratowniczek” i „Ratownik” – naszą szkołę i przedszkole odwiedzają strażacy z **Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Ząbkowicach Śląskich oraz Ochotniczej Straży Pożarnej w Kamieńcu Ząbkowickim**

przybliżają uczniom i przedszkolakom pracę strażaka prezentując profesjonalny sprzęt ratunkowy, prowadzą zajęcia **Pierwszej Pomocy** – dzieci i młodzież poznają zasady

przeprowadzania akcji ratunkowych oraz uczą się udzielania pierwszej pomocy. Poznają zasady zapobiegania pożarom i niebezpiecznym sytuacjom.

- We współpracy z **Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną w Ząbkowicach Śląskich** organizowane są konkursy i projekty:
  - Trzymaj Formę,
  - Nie pal przy mnie proszę,
  - Bieg po zdrowie.
- We współpracy z **organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki, m.in.:**
  - **Stowarzyszeniem Kultury Fizycznej Gminny Ludowy Klub Sportowy „Zamek” w Kamieńcu Ząbkowickim**
  - **Stowarzyszeniem Kultury Fizycznej KS „Iskra” Kamieniec Ząbkowicki**
  - **Klubem Sportowym Akademia Piłkarska „GOAL”,**

Organizowane są zajęcia pozalekcyjne, zawody sportowe, imprezy i wyjazdy rekreacyjne.

Propagujemy wśród dzieci i młodzieży kulturę fizyczną i aktywność sportową jako sposób na spędzanie czasu wolnego. Motywujemy do aktywności ruchowej, która określa styl życia, determinuje stan zdrowia i jednocześnie stanowi o jakości życia.

- Współpraca z **Komisariatem Policji w Kamieńcu Ząbkowickim:**
  - profilaktyczne spotkania i pogadanki w klasach i grupach przedszkolnych;
  - spotkania pod hasłem Bezpieczna droga do szkoły, Bezpieczne ferie, Bezpieczne wakacje;
  - pomoc w organizacji imprez i zawodów oraz egzaminu na kartę rowerową;
  - funkcjonariusze monitorują bezpieczeństwo wokół szkoły i przedszkola.
- We współpracy dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 z **Dolnośląską Służbą Dróg i Kolei we Wrocławiu** ustalono lokalizację **przystanku dla autobusów szkolnych** w pasie drogowym drogi wojewódzkiej ulicy Złotostockiej **przy Przedszkolu Publicznym nr 1** w Kamieńcu Ząbkowickim, co zapewniło bezpieczeństwo dzieciom dowożonym do przedszkola.
- Realizując zadania opiekuńczo - wychowawcze szkoła zapewnia możliwość korzystania ze **świetlicy oraz stołówki szkolnej dla wszystkich uczniów potrzebujących opieki i wsparcia.**

- **Zajęcia specjalistyczne finansowane przez MEiN:**

Od 1 marca do 20 grudnia 2022 r. **w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę** zorganizowane zostały **dodatkowe zajęcia specjalistyczne** prowadzone przez specjalistów zatrudnionych w szkole.

Korzystanie z zajęć przez uczniów, u których rozpoznano potrzebę wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, było dobrowolne i nieodpłatne. Były to m.in. zajęcia:

- korekcyjno-kompensacyjne,
- logopedyczne,
- rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne,
- inne zajęcia o charakterze terapeutycznym.

W zakresie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży szkoła i przedszkole ściśle współpracują ze środowiskiem lokalnym, rodzicami oraz instytucjami wspierającymi, przede wszystkim:

- Organem Prowadzącym - Gminą Kamieniec Ząbkowicki i jej jednostkami organizacyjnymi,
- Organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gminy Kamieniec Ząbkowicki,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Ząbkowicach Śląskich,
- Ochotniczą Strażą Pożarną w Kamieńcu Ząbkowickim,
- Komisariatem Policji w Kamieńcu Ząbkowickim,
- Wydziałem Rodzinnym Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich.

Dyrektor i Grono Pedagogiczne Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 dziękują za wsparcie i współpracę w realizacji zadań dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych dla dobra wychowanków naszego przedszkola i uczniów szkoły podstawowej.

Bożena Kołodziej
Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1
w Kamieńcu Ząbkowickim